Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.
Nr. 8. Zakopane, dnia 18-go kwietnia 1926 r. Rok IV.

GŁOS ZAKOPIAŃSKI

Cena 30 gr. REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Zakopane, Krupówki 20. Telefon 56.

Warunki prenumeraty: kwartalnie 2 zł. 50 gr. — Cena ogłoszeń: za wiersz wysokości 1 mm, szerokości 1 szpalty 20 groszy za tekstem; 30 groszy w tekście; 40 groszy na 1 stronie przed tekstem; za adres w skorowidzu, najmniej 10 razy, za każdy raz 1 zł.

Przedświt.

16-ty października 1924 i 24-ty marca 1926 r. zostaną w pamięci przyszłych Zakopian jako dwie daty historyczne.

W dniu pierwszym z wyżej wymienionych przyjęto jednogłośnie plan rozbudowy (regulacyjny) Zakopanego, sporządzony przez architekta p. Karola Stryjeńskiego. Stało się to na posiedzeniu Tymczasowej Komisji Uzdrowiskowej, pod przewodnictwem p. Dra J. Diehla. Dla Zakopanego, które samorzutnie i bezładnie się rozbudowało pod rządem zaborczym, fakt ten, że Rząd Polski wziął je w opiekę i umożliwi na przyszłość rozwój świadomy i celowy, ma nader doniosłe znaczenie; niestety niedocenione dziś, przez krótkowzrocznych obywateli, którzy jednak mimo swej obstrukcji, pobudzając energię obrońców planu, przyczynili się do zwycięstwa dobrej sprawy.

Po odbyciu prawidłowej urzędowej drogi, celem zatwierdzenia planu, różnych w tem przeszkód — kombinacji i trudności, głosach prasy przypominających, że plan gotowy do zatwierdzenia stanie się legendą, gdy tymczasem w Zakopanem budują, jak kto chce i może — plan zatwierdzony znalazł się w Zakopanem dnia 24 marca.

Ministerstwo Robót Publ. zatwierdziło istotne, najważniejsze części planu, a więc przedewszystkiem regulację istniejących ciągów ulicznych z projektowanemi rozszerzeniami: Krupówki, Zamoyskiego, Kościeliska, Nowotarska, Chramcówki, Jagiellońska, Kasprusie, Witkiewicza, Kościuszki z przedłużeniem na razie do Potoku Foluszowego i t. d.

Na Równi Krupowej Ministerstwo zatwierdziło aleję główną o szerokości 38 metrów w świetle linji regulacyjnej ulicy i odstępu między linjami zabudowy 54 m. Ustalenie innych ulic Równi Krupowej nastąpi po przedłożeniu projektu komasacji tego terenu.

Zatwierdzony został również projekt głównej drogi na Gubałówce z wyjątkiem jednego odcinka, którego trasa ma być ponownie przestudjowana dla ewentualnego przesunięcia obok „Odrodzenia“ i OO. Jezuitów.

Sposób zabudowy zatwierdzono taki: W blokach przy Krupówkach — zabudowania zwarte dwupiętrowe, w blokach na początku ul. Kościeliskiej — zwarte jednopiętrowe; przy innych ulicach — luźne parterowe, względnie jednopiętrowe; przy placu na zbiegu ul. Kościuszki, Chramcówek i Jagiellońskiej — zabudowanie zwarte dwupiętrowe.

W sprawie dalszych części planu regulacyjnego M. R. P. umieściło w orzeczeniu swojem szereg zastrzeżeń i wskazówek technicznych, jak np. że przy ustalaniu stref budowlanych należy określić dopuszczalny procent powierzchni zabudowanej na całkowitej powierzchni, który w dzielnicach willowych nie powinien przekroczyć 30%, uzupełnienie planów pomiarowych, wobec niedokładności zdjęć katastralnych — i przypuszczalny program dalszych prac regulacyjnych: do 30-go czerwca b. r. — Równia Krupowa, do 1 listopada b. r. — Rynek, Kasprusie i część ulicy Kościeliskiej, do 1 maja 1927 r. — park sportowy do 1 lutego 1928 r. — Gubałówka, do 1 maja 1928 Antałówka, do 1 stycznia 1928 r. — Hrabkowski Wierch, część Żywczańskiego i Białego. Czasokresy te mogą, oczywiście, być zmienione w miarę potrzeby i funduszów.

T. K. U. zajmie się obecnie uzupełnieniem planu regulacyjnego, którego dalsze części będą zatwierdzone etapami, w miarę wykończenia prac technicznych, i uchwaleniem nowych przepisów budowlanych. Program realizacji, zatwierdzonych części planu opracowuje delegat uzdrowiskowy Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Zakopanem. Bez pomocy finansowej Rządu i kredytów inwestycyjnych długoterminowych — czynniki miejscowe nie podołają zadaniu ponad ich siły materjalne.

Plan regulacyjny zahamuje na razie w sposób prawomocny — dziki rozrost uzdrowiska i ocali przed bylejakiem zabudowaniem najpiękniejsze dzielnice (Równia Krupowa, Antałówka, Droga do Białego, Gubałówka). Dlatego też zatwierdzenie jego części istotnej jest zdarzeniem doniosłem i radosnem, przynoszącem zaszczyt autorowi i obecnej Komisji Klimatycznej, która acz tymczasowa, skutecznemi zabiegami swojemi u Rządu położyła trwałe podwaliny lepszej przyszłości nowego Zakopanego.

Wobec faktu dokonanego, ustanie jedna przyczyna do dyskusji, czy plan regulacyjny jest konieczny — czy możliwy do zrealizowania i t. d., a Zakopane jest obecnie w chwili świtania jaśniejszej przyszłości.

I tem niech się cieszą ludzie, których stać na to, aby torowali lepszą drogę przyszłym pokoleniom i na dzień dzisiejszy patrzyli *„sub specie historiae“*.

K. B.

„Nudne jak djabli“.

Gruźlica, jak wiele innych plag ludzkich, szerzy się wskutek ignorancji czyli braku wiedzy, lub niedostatecznego jej stosowania.

Jeżeli ktoś wie, że gruźlica jest niebezpieczną chorobą bardzo rozpowszechnioną i zaraźliwą, a nie wie jak się strzec przed nią, należałoby przypuszczać, że będzie się usilnie starał poznać sposoby uchronienia się od zakażenia, aby tych sposobów używać w życiu codziennem.

Atoli takich osób jest bardzo niewiele. Dlatego właśnie gruźlicą szerzy się zwłaszcza tam, gdzie nie dociera propaganda zapobiegawczego działania.

Zarazek gruźlicy znajduje się w największej ilości w najbliższem otoczeniu takich chorych, którzy wydalają z siebie zakażoną plwocinę i wykaszlinę, ropę, kał i mocz, a dostaje się wysuszony wraz z pyłem i kurzem przez nos, a zwłaszcza przez usta do płuc przy oddechaniu, albo do przewodu pokarmowego wraz z zanieczyszczonemi pokarmami, podczas jedzenia, może się też dostać z kropelkami śliny wyrzucanemi z ust chorego, podczas kaszlu, kichania, mówienia. Chorzy zakażają swoje ręce, któremi się zasłaniają przy kaszlu, chustki do nosa, do których plują, kieszenie, w których trzymają okaszlane i splute chustki, naczynia stołowe, dzienniki i książki, które okaszliwują, lub rękami walają, swoją odzież i pościel, obrusy i serwety, nad któremi mówią i kaszlą. Pył mieszkaniowy jest bez porównania szkodliwszy, niż uliczny, bo go nie odkaża tak wydatnie ani powietrze (ozon), ani światło słoneczne.

Prócz tego znajduje się zarazek gruźlicy bydlęcej w mleku, a więc i śmietanie, maśle i w serze od krów chorych. Łatwo z tego wywnioskować, jakie powinny być środki ostrożności. Ponieważ zaś o nich łatwo się zapomina, należałoby je często przypominać. Ale właśnie ci, którzy zapominają, nie chcą przypomnień ani czytać, ani słuchać.

Kucharka pewnej damy nie dała się nakłonić do uczęszczania na wielkopostne rekolekcje, mówiąc, że to nudne „jak djabli“. To samo twierdziła owa dama o wszelkich odczytach, wykładach i dziennikarskich notatkach z dziedziny higjeny. Bywają takie postępowe kucharki i takie zacofane damy. Ludzka natura obfituje w zagadki. A jednak nikt nie pragnie chorować — wszyscy chcą być zdrowi. Tworzą się liczne zrzeszenia ku ochronie zdrowia ludzkiego. U nas powstało niedawno Koło przeciwgruźlicze. Pozatem, co może uczynić garść czcicieli higjeny niezależnie od przeszkód stawianych przez ignorantów i opornych z przyczyn niewiadomych, jest wiele do zdziałania na polu tępienia bardzo rozpowszechnionych i głęboko zakorzenionych wykroczeń przeciw higjenie, które w wysokim stopniu sprzyjają szerzeniu się gruźlicy, a które tak władze wykonawcze obowiązujących w państwie ustaw, jak wszystkie warstwy społeczeństwa tolerują.

W sprawozdaniach lekarzy powtarzają się te same wytknięcia. Lekkomyślność w obchodzeniu się z wykształtuszoną plwociną dochodzi do wstrętnej obrzydliwości, wskutek opluwania dłoni przy kaszlu, i podawania ręki oplutej (dlaczego nie używa się przy kaszlu grzebietu lewej ręki jako zasłony?), wskutek plucia w chustki, walania od nich rąk i kieszeni, wskutek kaszlenia nad stołem, nad obrusem, zasłaniania się serwetą, przy kaszlu, gazetą, książką, plucia na chodniki, ogródki, płoty, wkładania palców do ust przy liczeniu pieniędzy, przewracaniu kartek, braniu papieru lub torebek w sklepach (ten zwyczaj wszystkich kupców, a nawet aptekarzy — dmuchanie do torebek i t. p. jest wstrętny). A tyle razy wypominane niechlujstwa w gospodarce nabiałowej, gospodniej, mieszkaniowej, w przemyśle pralniczym, dorożkarskim, wielka ilość chorej służby mieszkającej w kuchniach, pranie w kuchniach, lekceważenie higjeny w domach prywatnych, niedostateczna wentylacja, zamiatanie na sucho, szczotkowanie dywanów, leżących na posadzkach, jako zbiorniki kurzu i zarazków, nieostrożności z zakażonemi książkami, zwlaszcza z wypożyczalni publicznych, lekceważenie znaczenia snu, zabawy nocne, brak policji sanitarnej, brak dokładnej statystyki zachorzeń i śmiertelności z gruźlicy, brak wzorowych pralni, komorami do odkażania i t. d. To wszystko nudne „jak djabli“, a wszystko sprzyja szerzeniu się gruźlicy. Chorzy nie skorzy do zacho-

wywania środków ostrożności nie tylko wobec dorosłych, ale i wobec dzieci, które są najwrażliwsze na zakażenia gruźlicze. Jeżeli do tego dodamy, że „przeciętna" matka i gospodyni domu nie jest wolna od ignorancji w zakresie higjeny, ani od przekory w jej stosowaniu, zrozumiemy dlaczego „przeciętne" dziecko pada ofiarą.

Wobec tylu trudności, zadania **Kół przeciwgruźliczych** nie są łatwe.

Dr Tadeusz Mischke.

KRONIKA.

† **Dr. JAN BEDNARSKI**, były lekarz powiatowy i starosta Spisko-Orawski, zmarł dn. 7 b. m. w Nowym Targu, przeżywszy lat 66. Pogrzeb znakomitego Obywatela, (zasługom Jego poświęcimy niebawem osobny artykuł pióra p. Juljusza Zborowskiego) był manifestacją wielkiej sprawy, której był strażnikiem: sprawy Spisko-Orawskiej. Ks. kanonik Madej z Białki w przepięknej mowie żałobnej przypomniał, kim był ś. p. dr. Bednarski dla Podhala i kresów południowych Ojczyzny. Synteza takiego życia, przedstawiona „sub specie historiae", — należała się Zmarłemu, którego — jak zwykle — współcześni, nie zawsze rozumieli. Nad grobem przemawiał wzruszająco ks. Ferdynand Machay imieniem „synów duchowych" Zmarłego P. j. Spiszaków i Orawiaków oraz poseł Kozłowski od Związku Ludowo-Narodowego na Podhalu.

Z Zakopanego wzięli udział w pogrzebie m. in. p. p.: przewodniczący T. K. U. dr. Diehl, Kosiński, major Romaniszyn, dyr. Zborowski, dr. Żychoń i delegacja Związku Ludowo-Narodowego z posłem Kozłowskim, drem Kowalskim i red. Dembowskim na czele.

STAN EX LEX W T. K. U. Obecna T. K. U. powołana została w jesieni roku 1922-go a jej Wydział Wykonawczy, wybrany w myśl art. 32-go ustawy o uzdrowiskach na trzy lata, pełni swoje obowiązki od grudnia tegoż roku.

Przed wyborem nowego Wydziału Wykonawczego powinny odbyć się według art. 30-go ustawy wspomnianej, wybory uzupełniające do T. K. U., a mianowicie nowego delegata Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, zrzeszenie lekarzy miejscowych i właścicieli willi, hoteli i pensjonatów.

Przewodniczący T. K. U., dr. Diehl, skróciwszy swój pobyt w Paryżu dla dopilnowania sprawy planu regulacyjnego, który miał być zatwierdzony w październiku r. z. (stało się to dopiero 24 marca r. b.), po powrocie do Zakopanego zwrócił uwagę na stan ex lex, prosząc równocześnie po raz czwarty władzę przełożoną o dymisję. Na życzenie Województwa dr. Diehl zgodził się zostać na stanowisku przewodniczącego T. K. U. do chwili zatwierdzenia planu regulacyjnego, t. j., aż do pomyślnego zakończenia pierwszego, zasadniczego stadjum tej sprawy, najważniejszej dla przyszłości Zakopanego, dla której należało było poświęcić skrupuły prawne i względy osobiste.

Obecnie niema już powodu do odkładania wyborów uzupełniających do T. K. U. i nowego Wydziału Wykonawczego. Dowiadujemy się, że z wnioskiem takim wystąpiło pierwsze Gremjum właścicieli hoteli pensjonatów i restauracyj, prosząc równocześnie Województwo o autentyczną interpretację niewyraźnego ustępu 5-go artykułu 30-go ustawy uzdrowiskowej, na skutek czego podczas wyborów w roku 1922-im skrzywdzeni zostali właściciele koncesjonowanych przedsiębiorstw wynajmu lokali kuracjuszom i turystom. Prośba Gremjum z przychylnym wnioskiem T. K. U. odeszła do Województwa i będzie zapewne w imię słuszności uwzględniona.

Najprawdopodobniej jednak nowe wybory do T. K. U. odbędą się dopiero w jesieni r. b., na sezon zaś letni zamianowany zostanie komisarz rządowy. Mówią, że zostać nim ma jeden z byłych starostów nowotarskich lub radców Województwa krakowskiego.

Decyzja w tej sprawie zapadnie po konferencji, która odbędzie się dnia 16 b. m. w Województwie z udziałem przedstawicieli Rządu, Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, przewodniczącego T. K. U i naczelnika Gminy — i po rewizji gospodarki gminnej i klimatycznej, zapowiedzianej na tydzień następny.

W SPRAWIE CENNIKÓW HOTELI, mieszkań sezonowych i pensjonatów odbyła się z inicjatywy zakopiańskiej T. K. U. dnia 11 b. m. w Krakowie konferencja p. p. naczelników interesowanych Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, starostów, w których powiatach znajdują się uzdrowiska i letniska, oraz delegatów komisji uzdrowiskowej.

Wyrażono opinję o propagandzie uzdrowisk oraz o zamierzonych zarządzeniach (administracyjnosądowych dla ochrony przed wyzyskiem zarówno kuracjuszy i turystów, jak i dzierżawców pensjonatów (przez rejestrację nadmiernych zazwyczaj czynszów). Następna konferencja odbędzie się w połowie czerwca, również w Krakowie.

ROBOTY WIOSENNE. Zwierzchność gminna w porozumieniu z T. K. U. ułożyła program budowy chodników i dróg w roku bieżącym wspólnym kosztem po 12.000 zł., t. j. za 24.000 złotych: Chodniki betonowe — na Krupówkach od Hotelu „Morskie Oko" po most do „Jutrzenki" i obok kościoła parafjalnego i na ulicy Jagiellońskiej od ulicy Kościuszki do bramy „Warszawianki". — Deptaki z piasku i żwiru: dokończenie nowego chodnika na Bystre a w miarę funduszów na Krupókach od mostu „Jutrzenki" do ulicy Witkiewicza, na ulicy Sienkiewicza do Starej Polany i t. d. Ponieważ przy drodze do Białego powstały wille i pensjonaty postanowiono przystąpić najpóźniej do dnia 1 maja b. r. do naprawy istniejącej części drogi i budowy dalszej kosztem na razie 5.000 złotych z ewentualnych nadwyżek dochodów gminnych i klimatycznych.

Program ten zatwierdziła już T. K. U. z zastrzeżeniem stałej kontroli robót przez delegata Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych, p. inż. Władysława Piotrowskiego i rozpisania rozprawy ofertowej. Dzięki przyrzeczonej T. K. U. pożyczce z Banku Gospodarstwa Krajowego roboty wspomniane rozpocząć będzie można niebawem. Na wniosek przewodniczącego T. K. U. odbyła się dnia 8 b. m. w Urzędzie gminnym konferencja w sprawie płotów i tablic reklamowych, szpecących ulice uzdrowiska. Wzięli w niej udział: przewodniczący T. K. U., naczelnik gminy i jeden z asesorów, przewodniczący Towarzystwa właścicieli realności, przełożony Gremjum właścicieli hoteli i pensjonatów oraz trzej znawcy techniczni: p. p. Piotrowski, Stryjeński i Wesołowski.

Sprawa ogrodzeń załatwiona będzie ostatecznie w nowych przepisach budowlanych, które ma uchwalić T. K. U. w myśl ustawy uzdrowiskowej, na razie postanowiono odbyć komisję oblicdową, która wezwie właścicieli realności do uporządkowania ogrodzeń i udzieli im stosownych wskazówek.

Co do tablic reklamowych konferencja oświadczyła się za zezwoleniem na budowę odpowiednich kiosków i usunięciem dotychczasowych tablic; postanowiono również opracować kilka typów wywieszek. W poruszonej przez p. Stryjeńskiego sprawie ozdób kwiatowych uchwalono porozumieć się z krakowskim Związkiem Turystycznym i tutejszymi ogrodnikami.

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE członków Sekcji Narciarskiej Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Zakopanem odbędzie się dnia 20 kwietnia 1926 r. na werandzie Dworca Tatrzańskiego o godzinie 19·30. — Na porządku dziennym obrad:

Wybór prezesa i skarbnika na miejsce ustępujących. — Zmiana i opracowanie Statutu Sekcji. —

Z moich wspomnień
o ś. p. Drze Janie Bednarskim.

Świetlana postać — jeden z najlepszych synów Ojczyzny, pierwszy obywatel Podhala, zamknął oczy 7 b. m., znękany ciężkiem życiem i ciężką chorobą.

Odprowadziły Go tłumy na nowotarski cmentarz, wypowiedziano mowy i pozostawiono Go w wieczyste władanie umiłowanej przez Niego podhalańskiej ziemi.

Niech patrzy duch jego na Spisz i Orawę, bo to on te ziemie do Polski przyłączył, niech młodzież gimnazjum nowotarskiego pamięta, że to On jej szkołę stworzył, niech bursa gimnazjalna będzie nazwana koniecznie Jego imieniem, niech wie lud podhalański, że piękny szpital nowotarski jest Jego dziełem. Czy to nie dosyć... Uwierzyć trudno, by jeden człowiek mógł dokonać w ciągu krótkiego żywota prac tylu.

Ogrom tych dzieł można będzie dopiero ocenić z oddali czasu, bo nie można nabrać pojęcia o wielkości gmachu, gdy się stanie tuż przy nim.

Nie czuje się też powołanym do opisywania tego gmachu, ale pragnę przynieść kamień dla budowy pomnika dla najzacniejszego Kolegi i człowieka o kryształowym charakterze.

Zetknąłem się z nim z końcem 1899 r. i od tej chwili pozostawałem pod Jego urokiem.

Stał wówczas na czele zakopiańskiej sekcji lekarskiej, bo chciał przez skupienie praktykujących tutaj lekarzy, podnieść warunki sanitarne uzdrowiska.

Szkicowaliśmy wówczas wspólnie na tych posiedzeniach plan przyszłych prac asanacyjnych dla Zakopanego, a On jako lekarz powiatowy, a potem jako poseł na sejm galicyjski, dokładał wszelkich starań, by rozwój naszemu uzdrowisku zapewnić. Czy chodziło o wybudowanie linji kolejowej z Chabówki do Zakopanego, czy o pożyczkę na wodociąg, czy na drogi, wszędzie i zawsze miały Władze zakopiańskie zapewnioną Jego wydatną pomoc i współpracę.

Gdy w r. 1907 zostałem zamianowany lekarzem Stacji Klimatycznej, stanąłem bliżej ś. p. Dra Bednarskiego i od tej chwili, przez cały czas mego urzędowania, t. j. lat 9, uczyłem się Go cenić i szanować. Wszystkie moje wnioski i zarządzenia, mające na celu czy to stłumienie epidemji, czy podniesienie warunków zdrowotnych Zakopanego, zyskiwały zawsze przychylne Jego poparcie, zatwierdzenie i wprowadzenie w życie.

Przeciwnik biurokracji, potrafił zawsze znaleźć drogę do szybkiego załatwienia co było w danej chwili potrzebnem.

W Nim jedynie odczułem zrozumienie i współprace. Jego przykład i równowaga nie pozwoliły mi nigdy wątpić i rąk opuszczać. Nadszedł wreszcie czas wojny...

Zaczęły się dziać rzeczy dziwne i straszne. Zatrząsł kraj cały, a więc i ludzie, nawet tędzy napozór poczęli tracić równowagę. Jak w gotującym się płynie zaczęły różne męty i szumowiny wypływać na wierzch. Trzeba było strzedz się przed nimi, ja jednak się ustrzedz nie zdołałem. Moja walka o przyszłość uzdrowiska nie licząca się z popularnością i z prywatnymi interesami jednostek, spowodowała donosy na mnie do władz austrjackich, mające na celu usunąć mnie ze stanowiska lekarza Stacji Klimatycznej i oddanie mnie do wojska.

Ówczesny wielkorządca Galicji, jenerał Collard kazał przeprowadzić radcy Bobrzyńskiemu przeciwko mnie dochodzenia. Miały one rzecz prosta zaniedbywanie przezemnie moich obowiązków. Warto przeczytać owe sławetne zeznania powołanych świadków, spisywane przez komisarza policji Wolińskiego, który wtedy był tutaj c. k. inspektorem uzdrowiska. Najwięcej powinien był mnie obciążyć człowiek, który miał bezpośredni wgląd w moje czynności, t. j. c. k. lekarz powiatowy Dr. Bednarski. On jeden jednak zdobył się na odwagę i wziął mnie w obronę.

To była rzecz niesłychana.

Nie bacząc na Jego zdrowie, wymagające pobytu w górskim klimacie, nie bacząc na Jego zasługi w Nowotarszczyźnie i wieloletnią owocną pracę na polu sanitarnem, przeniesiono Go w kilka dni po złożeniu tych przychylnych dla mnie zeznaniach — do Kałusza! Ale to jeszcze nie dosyć. Prokurator nowosądecki, do którego wpłynęła na mnie skarga majora austrjackiego p. Gustawa Iszkowskiego, Polaka, nie znającego w piśmie języka polskiego, jakoby moje zaniedbania sanitarne spowodowały zachorowanie jego synka, mieszkającego w Zakładzie Dra Chramca, wszczął przeciw mnie dochodzenia. Po przesłuchaniu całego szeregu świadków, odstąpił od dalszego śledztwa, gdy stwierdził, że „donos", dołączony do skargi p. Iszkowskiego, jako krytyka działalności lekarza stacji klimatycznej, spisany został na maszynie Dra Chramca i gdy św. p. Dr. Bednarski zeznał, że nie brak zarządzeń odpowiednich, ale ich lekceważenie i niewykonywanie przez Gminę jest powodem epidemji.

Komisarz Woliński sfałszował protokół Komisji klimatycznej, która jakoby uchwaliła usunąć mnie z mego stanowiska i zabrano mnie wbrew wszelkim przepisom do c. k. wojska. Próbowałem się bronić. Nic nie pomogło. Opinja władz miejscowych — Gminy i komisarza Wolińskiego więcej znaczyły dla władz austrjackich, jak zdanie poświęcającego siebie dla prawdy ś. p. Dra Bednarskiego.

Nie poszedł On jednak do Kałusza. Pozostał w Nowym Targu i złożywszy urząd oddał się umiłowanej najwięcej przez siebie pracy oświatowej na Słowaczyźnie. Przy tej pracy zastała Go Polska i dała mu jako nagrodę, zarząd nad przyznanymi jej obszarami Spisza i Orawy.

Gdy te obszary przyłączono z czasem do starostwa Nowotarskiego, usunął się ś. p. Bednarski od pracy, gdyż cały zapas sił krajowi już oddał.

Pisał do mnie w ostatnich tygodniach, że gaśnie...

Dr. Józef Żychoń.

Program letniej działalności Sekcji. — Wnioski i interpelacje.

W razie niekompletnej lości członków o naznaczonym czasie, prawomocne zebranie odbędzie się w pół godziny później.

Zarząd Sekcji Narc. Pol. Tow. Tatrz.

ILOŚĆ LETNIKÓW ZAKOPIAŃSKICH, jak wspomnieliśmy w numerze poprzednim, wzrasta z roku na rok głównie dzięki propagandzie Tatr i trafnej polityce cennikowej T. K. U., dążącej w miarę swego wpływu do stopniowego obniżania czynszów do normy przedwojennej.

Kilka cyfr ze statystyki ruchu gości w dwóch latach ubiegłych warto podać do wiadomości publicznej przed nadchodzącym nowym sezonem:

miesiąc	1924.	1925.
maj	1159	1175
czerwiec	2864	3219
lipiec	7219	8153
sierpień	5509	6056
wrzesień	1717	1941

Ogólna liczba zameldowanych w Zakopanem kuracjuszy i turystów wynosiła w roku 1924 — 28.622, w roku zaś 1925 — 31.494.

OŚWIETLENIE DWORCA KOLEJOWEGO w Zakopanem jest jeszcze wciąż naftowe i... kompromitujące wobec tego, że tuż obok dworca znajdują się ulice, oświetlone elektrycznie. Tymczasowa Komisja Uzdrowiskowa zwróciła się do prezesa Dyrekcji kolejowej krakowskiej, p. inż. Barwicza, z prośbą o zarządzenie, aby staroświeckie lampy zamieniono na elektryczne jeszcze przed nadchodzącym sezonem letnim.

PRZEDŚWIĄTECZNA ZBIÓRKA u pp. Masarzy i Rzeźników w produktach wyniosła: p. Józef Szczepaniak 1 f. kiełbasy, Gatlik 1 f. kiełbasy, W. Galica 1 kg kiełbasy, Ciesielkowa 2 kg mięsa, Kulicki 1¼ f. kiełbasy, Pytlakowa 1½ kg mięsa, Bałuk płucka cielęce, Watyka 1 kg mięsa, Kozak 1 kg kiełbasy i ½ kg salcesonu, Kotoński 1½ kg kiełbasy, Mirek ½ kg kiełbasy, Józef Galica 5 kg kiełbasy, Koronowa 4 kiszki czarne wart. 60 gr, Kostka 2 kg mięsa, Chabowski 1½ kg kiełbasy, Nosal 2 kg kiełbasy, Kasprzycki 1¾ kg wędliny, Galica Adam ½ kg kiełbasy.

Zbiórka u pp. Piekarzy: Daniec 10 kg chleba, 10 kg bułek; Rotter 10 kg chleba, 5 kg bułek; Kwapień 10 kg chleba, 5 kg bułek; Beck 10 kg chleba, 5 bułek.

Za wszystkie te dary, Komitet kuchni ludowej składa podziękowanie.

A. Petko. Krystyna Brudzińska.

Z AKCJI DLA BEZROBOTNYCH. Na fundusz obiadów dla bezrobotnych wpłynęły następujące kwoty: pensjonat „Warszawianka“ złożył 100 zł — wzywając inne pensjonaty do tej akcji — pensjonat „Sanato“ 50 zł. — Prócz tego: ks. proboszcz Tobolak 50 zł. — Na wezwanie p. Winnickiego, umieszczone w „Głosie Zakopiańskim“ p. Z. Ostafin inż. architekt w kuchni ludowej 50 zł — wzywając innych przedsiębiorstw budowlanych do tej akcji.

POPIS MUZYCZNY uczniów i uczenic p. Zofji Kołaczkowskiej odbył się w niedzielę dnia 11 b. m. i wykazał, że p. Kołaczkowska ma dobrą metodę nauczania, bo w krótkim czasie u wielu uczniów można było zauważyć wielkie postępy, a niektórzy zdumiewają wprost techniką i zrozumieniem muzycznem nad wiek małych wykonawców. „Wesele krakowskie“ odegrane i odtańczone przez młodzież urozmaiciło miłe popołudnie w „Morskiem Oku“.

Z TOW. PRZECIWGRUŹLICZEGO. W całej Polsce są zorganizowane dni przeciwgruźlicze 17 i 18 kwietnia b. r. Nowozałożone tutaj Towarzystwo przeciwgruźlicze organizuje w Zakopanem w te dni zbiórkę uliczną i w kawiarniach na ten sam, godny poparcia cel. 25% dochodu idzie na centralę w Warszawie, a reszta na poradnię tutejszą, której działalność dobroczynna jest ogólnie znana.

OBCHÓD 3 MAJA W ZAKOPANEM. Na zebraniu Komitetu Obywatelskiego pod przewodnictwem Ks. Humpoli, dnia 14 b .m. ustalono program uroczyści Trzeciego Maja w Zakopanem.

Dnia 2 maja wieczorem będzie capstrzyk — a 3. maja o 6 rano pobudka. O 10 rano Msza św. polowa na rynku z kazaniem i przemówieniem świeckiem (W razie niepogody nabożeństwo w kościele) i defilada przed płytą Nieznanego Żołnierza. Popołudniu odczyt popularny z przeźroczami w sali Sokoła, wygłoszony przez prof. Szymańskiego. Wieczorem przedstawienie w Morskiem Oku przez Sokoła tutejszego, wystawiona sztuka: „Kościuszko pod Racławicami“.

Zbiórka uliczna cały dzień na cele T. S. L. Komitet uchwalił na wniosek p. Winnickiego, by wobec sytuacji w kraju, dochód z wieczornego przedstawienia przeznaczyć na cele funduszu na obiady dla bezrobotnych Zakopanego.

WIECZÓR KU CZCI KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ. Staraniem Koła Kobiet przy Stowarzyszeniu „Gwiazda“ urządza zespół młodzieży żeńskiej oraz sieroty Zakładu św. Kazimierza, w dniu 3-go maja uroczysty wieczór ku czci Królowej Korony Polskiej. Ze względu na moralne znaczenie Wieczoru oraz na jego cel materjalny (połowa dochodu przeznaczona na rzecz sierót Zakładu św. Kazimierza, połowa na cele oświatowe Tow. „Gwiazda“) uprasza Komitet P. T. Publiczność o łaskawy, jaknajliczniejszy udział. Bliższe szczegóły w ogłoszeniach.

RZĄDOWY KOMISARZ KLIMATYCZNY. W ostatniej chwili, przed zamknięciem numeru, dowiadujemy się, że po konferencji, która odbyła się w Krakowie dnia 16 b. m. w sprawie ewentualnej zmiany administracji w Zakopanem, p. wojewoda, zgodnie z wywodami uczestników tej narady p. p. inż. Czerwińskiego, dra Diehla, dra Goetla, dra Szafera zapowiedział, że zaproponuje Ministerstwu Spraw Wewnętrznych zamianowanie dnia 1 maja b. r. komisarza rządowego w miejsce Tymczasowej Komisji Uzdrowiskowej z powodu stanu ex lex, trwającego w niej jeszcze od 1 grudnia r. z.

Prócz wymienionych już, brali udział w konferencji p. p. wojewoda Kowalikowski, Dr Wróblewski, Węclewski, Pokorny — z urzędu wojewódzkiego, prof. Sokołowski, dr. Stolfa, major Romaniszyn i starosta Strzelbicki.

Zwierzchność gminną reprezentowali p. p. poseł Kozłowski i asesor Pęksa.

Lista gości

od 1 do 15 kwietnia 1926 r.

Arbajter Rzeszut Anna, Katowice — Szałas.
Alberg Michał z żoną, Bielsko — Morskie Oko.
Aseńko Józef, Krasno — Zacisze.
Awgulewicz Jarosław, Częstochowa — Radowid.
d'Andria Zofia z mężem, Łódź — Kościeliska 29.
Aseńko Józef, Pruszków — Radowid.
Baranowski Bolesław, Lwów — Zakrzówek.
Baucżertz Stanisław z rodz., Mijanów — Cz. Krzyż.
Bastówna Kazimiera, Łódź — Morskie Oko.
Badowski Zbigniew, Radom — Cz. Krzyż.
Bełdowski Władysław, Kraków — Sanato.
Bełdowski Tadeusz z rodz., Pomorze — Sanato.
Berenstein Piotr z żoną, Katowice — Warszawianka.
Behrens Julja, Łódź — Cz. Dwór.
Biliński Roman, Kraków — San. Dłuskich.
Bieżeński Zygmunt, Kraków — Warszawianka.
Biederman Dr Alfred z rodz., Łódź — Cz. Dwór.
Bielecki Miecz., Grodno — Cz. Krzyż.
Bielińska Zofja, Warszawa — Marilor.
Bied Dr Franciszek, Kraków — Morskie Oko.
Bojanowska Sabina, Warszawa — Pomoc Bratnia.
Borkowski Antoni, Warszawa — Śnieżka.
Borowski Dr Jakób z żoną, Warszawa — Oaza.
Boral Stanisław, Kraków — Stamary.
Borysławska Anna, Drohobycz — Wołodyjówka.
Buczkowska Dr Zofja, Drohobycz — Jaworzynka.
Brudkowska Jadwiga, Kraków — Królewianka.
Bryl Franciszek, Katowice — San. Dłuskich.
Cegielski Henryk, Poznań — Kresy.
Cegielski Edward, Poznań — Kresy.
Ciechanowicz Adam, Poznań — Sanat. Dłuskich.
Cierniak Jędrzej z rodz., Warszawa — Jaśka B.
Ciszewski Aleks. z córką, Michałkowice — Radowid.
Cichoniówna Sabina, Poznań — Walówka.
Ciesielska Helena, Warszawa — Warta.
Chomiński Dr Olgierd, Wilno — Nirwana
Chojecka Izabela, Warszawa — Pomoc Bratnia.
Chromański Michał, Warszawa — Pomoc Bratnia.
Chałubińska Aniela, Lwów — Dom Chałubińskiego.
Charlewska Marja, Przemyśl — Wrzos.
Chmura Aleksander, Lwów — Bystre, Słoneczna.
Chetkowski Mieczysław, Cieszyn — Świetlana.
Chądzyńska-Łopatyńska Pelagja, Warszawa — Sanato
Chayet Maurycy, Warszawa — Morskie Oko.
Chaciński Józef, Warszawa — Morskie Oko.
Chlewińska Jadwiga, Warszawa — Modrzejów.
Chodkowska Janina, Brześć — Wierchy.
Czemakowa Zofja, Warszawa — Radowid.
Czajkowska Wład., Lwów — Dom zdrowia naucz.
Czecz Helena i Jolanta, Bieżanów — Sanato.
Czacharówna Sława, Zagoździon — Jurand.
Dąbrowski Jan, Dąbrowa Górnicza — Albion.
Darski Dr Stan., Gdańsk — Rennaissance.
Dauman Ignacy z żoną, Warszawa — Orawa.
Dauman Krystyna, Lublin — Orawa.
Dąbrowska Janina z córką, Kraków — Szałas.
Damysza Nicefor, Stanisławów — Cz. Krzyż.
Ditrich Stefanja, Warszawa — Świetlana.
Didur Olga, Łodznia — Cz. Krzyż.
Dziedzina Alojzy, Gdańsk — Smereków.
Dutkowski Aleksander, Ciechanów — Nowa.
Dul Stefan, Baranowicze — Cz. Krzyż.
Dymant Majlech, Brzeżany — San. Dłuskich.
Dytry Józef, Warszawa — Grażyna.
Dydalewicz Olga, Lwów — Warszawianka.
Eisert Karol z żoną, Łódź — Cz. Dwór.
Flancer Mecha, Warszawa — San. Dłuskich.
Frączakówna Antonina, Innowrocław — Cz. Krzyż.
Fete Aleksander, Łódź — Sanato.
Feiklowiczówna Joanna, Sosnowiec — Chałub. 1.
Ferberowa Rena, Katowice — Promienna.
Finsterbusch Eug., Sanok — Borek.
Fiedorowicz Stanisław z żoną, Warszawa — Zacisze.
Folusiewicz Aleks. z żoną, Kraków — Elektron.
Frucht Izydor, Siedlce — Cz. Krzyż.
Gaszyński Jerzy, Warszawa — Radowid.
Gawlikowski Tadeusz, Wilcza Dolna — Sanato.
Gajerówna Zofja, Katowice — Zacisze.
Glass Jerzy, Warszawa — Sarjusz.
Gemakowa Zofja, Warszawa — Radowid.
Gaede Edmund, Kalisz — Warszawianka.
Gelb Adam z siostrą, Lwów — Morskie Oko.
Gelb Władysław z żoną, Grudziądz — Morskie Oko.
Grzędzielska Janina, Kraków — Sanat. Dłuskich.
Grotowa Marja, Wrocławek — Cz. Krzyż.
Grochowska Zofja, Warszawa — Świetlana.
Grögerówna Ella Katowice — Morskie Oko.
Goldman Kazimierz, Lwów — Anastazja.
Górski Miecz., Warszawa — Wanda.
Gojówna Florentyna, Król. Huta — San. Dłuskich.
Godlewska Jadwiga, Pabjanice — Anielówka.
Grudzień Jan, Warszawa — Sanato.
Hadamika Bernhard, Król. Huta — Warszawianka.
Hachman Ryszard z żoną, Łódź — Obrochtówka.
Helfer Jan, Kraków — Szopenówka.
Hilchen Zofja z rodz., Gdańsk — Żychoniówka.
Hnidko Ignacy, Chrzanów — Czerw. Krzyż.
Horowitz Dr Gabryel, Lwów — Uciecha.
Horsetzky Wilhelm, Łańcut — Czerw. Krzyż
Hochman Ryszard z żoną, Łódź — Obrochtówka.
Jastalska Michalina, Idża — Jadwiniówka.
Janiak Stanisław, Poznań — Warszawianka.
Janowski Jarosław, Kraków — Żychoniówka.
Jankiewicz Tadeusz z synem, Warszawa — Sanato.
Janczewski Stanisław z żoną, Warszawa — Radowid.
Jodłowska Anna, Sosnowiec — Sienkiewiczówka.
Jurszowa Halina, Warszawa — Czerw. Krzyż
Kalinowski Dr Miecz., Mogilno — Czerw. Krzyż.
Kamski Miałn Maksymiljan, Lublin — Modrzejów.
Kaczmarski Dr Józef, Kraków — Sanato.
Karnicki Karol z żoną, Warszawa — Cieszynianka.
Karwowski Dr Adam, Poznań — Sanato.
Kempner Rafał, Łódź — Radowid.
Kwiatkowska Zofja, Warszawa — Czerw Krzyż.
Kisielewska Julja, Płock — Wojciechowo.
Kieroń Józef, Siemianowice — Warszawianka.
Klimczykówna Stefanja, Przemyśl — Sienkiewiczówka
Kołodziejski Zenon, Warszawa — Wierchy.
Klominek Wład. z córką, Tereśmin — Sanato.
Kolberg Oskar, Warszawa — Biały Dwór.
Korczyński Jerzy, Warszawa — Wołodyjówka.
Koszewski Marjan, Poznań — Warszawianka.
Kołakowski Stan. z żoną, Warszawa — Radowid
Kostro Apolinary z synem, Warszawa — Cieszynianka
Kuklińska Kazimiera, Kraków — Błękitna.
Krzyżanowski Dr Juljan, Lublin — Cieszynianka.
Landau Dr Anastazy z żoną, Warszawa — Sanato.
Lisowski Stanisław, Warszawa — Czerw. Krzyż.
Łapińska Jadwiga, Warszawa — Kubinówka.
Łepkowski Dr Bronisław, Bydgoszcz — Warszawianka
Łukomski Michał z żoną, Kraków — Cieszynianka.
Łazarowicz Stanisław, Warszawa — Oaza
Łęcki Zdzisław, Lwów — Sanato.
Łącka Halina, Warszawa — Żychoniówka.
Marciniak Antoni, Augustynów — Sienkiewiczówka.
Marczak Tadeusz, Kutno — Szachownica.
Majkowska Marja, Warszawa — Międzyszowiecka.
Markow Michał, Kielce — Strzecha.
Mergel Tadeusz, Warszawa — Czerw. Krzyż
Melinis Aleksander, Szczakowa — Wybrana.
Mikołajczakówna Aleks., Gniezno — Hanna.
Miduchowa Salomea, Warszawa — Mak.
Miduch Zygmunt, Warszawa — Mak.
Michno Stefan, Warszawa — Modrzejów.
Mrożek Jan, Katowice — San. Dłuskich.
Moczulska Antonina, Kielecka — Turnia
Molenda Dr Władysław, Toruń — Czerw. Krzyż.
Mogilnicki Stefan, Lwów — Sanato.
Mościcki Ignacy, Lwów — Sanato.
Mogilnicki Dr Aleks. z żoną, Warszawa — Sanato.
Modrzewski Franciszek, Warszawa — Cieszynianka.
Murdzieński Dr Feliks, Kraków — Szałas.
Neugebauer Norwid, Warszawa — Czerw. Krzyż.
Nowakowski Kazimierz, Katowice — Cieszynianka.
Nowocińska Apolonja, Warszawa — Modrzejów.
Nurczyńska Marja, Zawiercie — Modrzejów.
Ossowska Julja, Skierniewice — Śnieżka.
Ossowski Mbowł, Warszawa — Śnieżka.
Orliński Dr [illegible]ryk, Warszawa — Modrzejów.

Paszkowska Klementyna, Warszawa — Świetlana.
Paszkowski Tadeusz, Warszawa — Świ... ...na.
Pawłowski Czesław z żoną, Warszawa — Radowid.
Plater Stefan, Warszawa — Wołodyj...ka.
Preissner Anna, Król. Huta — San. Dłuskich.
Peczkowska Natalja, Zawiercie — Modrzejów.
Pressówna Janina, Warszawa — Bajka.
Piotrowski Felicjan z rodz., Katowice — Radowid.
Piątkiewiczówna Zofja, Zamość — Wawel.
Piechociński Czesław, Łódź — Oaza.
Pompowa Franciszka, Kraków — Sanato.
Potocki Piotr, Warszawa — Radowid.
Possnerówna Izabela, Warszawa — Warszawianka.
Popielawska Marja, Warszawa — Cieszynianka.
Poliszczuk Alicja, Warszawa — Nowa.
Pomornacka Pac Aleksandra, Warszawa — Cz. Krzyż.
Pusłowski Xawery, Bydgoszcz — Żychoniówka.
Puczmowska Irena, Płock — Czerw. Krzyż.
Przyjemska Julja, Warszawa — Sanato.

Raczkiewiczowa Marja, Warszawa — Radowid.
Ratomska Ludwika, Warszawa — Marylka.
Radliński Tadeusz, Warszawa — Oaza.
Rabinowa Róża, Krynica — Krupówki 35.
Rappaport Marta, Kraków — Warszawianka.
Ree Izrael z matką, Jasło — Eljaszówka.
Rothert Stanisław z żoną, Warszawa — Orawa.
Roguska Zofja, Warszawa — Oleńka.
Rosenberg Salomea, Bielsko — Krupówki 35.
Rowid Dr Henryk, Kraków — Morskie Oko.
Romisz Marja, Berlin — Sarjusz.
Rudnicki Jan, Warszawa — Warszawianka.
Rudnicki Edward z żoną, Piotrków — Bohdanówka.

Samuely Feiga, Borysław — San. Dłuskich.
Skałkowski Józef, Lwów — Jerzewo.
Skarbek Dr Czesław, Wilno — Gewont.
Sanguszko książę Roman, Gumniska — Radowid.
Sawicka Aniela, Niewierków — Grunwald.
Skarbek Stanisław z żoną, Lwów — Sanato.
Seydel Otton, Król. Huta — Warszawianka.
Świątkowski Andrzej, Stryj — Szałas.
Simon Helena, Król. Huta — Sanat. Dłuskich.
Srokowski Konstanty, Warszawa — Sanato.
Sobczak Teodor, Włocławek — Szałas.
Synoradzki Dr Tel. z żoną, Koźmin — Warszawianka.
Skrzywan Stefan, Łódź — Sanato.
Szmapfefer Marja, Warszawa — Zakrzówek.
Schefferowa Helena, Lubliniec — Cz. Krzyż.
Szymanowski Z. z rodz., Warszawa — Jaśka, Bystre.
Szulicka Walentyna z synem, Baranowicze — Łada.
Szczęśniak Janina, Warszawa — Świetlana.
Szkupówna Helena, Kłomnice — Dom zdr. naucz.
Szmereckieta Sabina, Michałów — Pod Gubałówką.
Szamota Marja, Warszawa — Arwa.
Szpala Franciszek, Szopienice — Modrzejów.
Schiele Edward z żoną, Warszawa — Radowid.
Scholz Erhard, Tarnowskie Góry — Radowid.
Szulecka Zofja i Lech, Wilno — Dom Chałubińskiego.
Szepkówna Natalja, Lublin — Śnieżka.
Szpringerówna Irena, Zagożdżon — Koliba.
Stesłowiczowa Katarzyna, Skałat — Wrzos.
Stawenówna Jadwiga, Modlin — Kl. SS. Sercanek.
Staweno Leonarda, Warszawa — Kl. SS. Sercanek.
Strawiński Jan, Lublin — Bohdanówka.
Sterczeńska Zofja, Warszawa — Wielkopolanka.
Sterczeńska Janina, Warszawa — Wielkopolanka.
Staar Kamila, Kraków — Orawa.

Strauss Wiktor, Bielsko — Gewont.
Stańczykówna Regina, Pabjanice — Sanato.
Trąbski Czesław, Częstochowa — Krywań.
Tatarska Stefanja, Drohobycz — Krywań.
Tarnowski Juljusz, Kraków — Sanato.
Tennenzapf Helena, Kraków — Krupówki 35.
Tyborowska Alicja, Piotrków — Orawianka.
Ungarówna Rozalja, Rzeszów — Świt.
Urbanek Józef, Lwów — Stara Polana 17 a.
Ungerówna Dr Marta, Kraków — Radowid.
Uryson Musza, Łódź — Halka Z.
Uziembło Henryk, Kraków — ul. Kościeliska.
Uziembło H., Kraków — ul. Kościeliska, Warywoda.
Varheli Włodzimierz, Lwów — Oaza.
Wąsowicz Kazimierz, Włocławek — Szałas.
Walawski Ol., Warszawa — Pod Gubałówką.
Warzeszanka Wanda, Sosnowiec — Świetlana.
Watranówna Marja, Dunajć — Jadwiniówka.
Walasówna Katarzyna, Pruszków — Jadwiniówka.
Wastkowska Marja, Pruszków — Iza.
Warbasiewicz Reg... pow. Łódzki — Sienkiewiczówka.
Węglewski Jerzy, Warszawa — Śnieżka.
Weberowa Dorota z córką, Kraków — Zakrzówek.
Wejcman Salomon, Zakopane — St. Polana 38.
Wiatrowski Marjan, Ostrowiec — Kamila.
Wisłocki Dr Edw. z rodz., Katowice — Warszawianka
Witkowska Ewelina z synem, Lwów — Modrzejów.
Wiśniewski Adam z synem, Gumniska — Radowid.
Wolniewiczówna Franciszka, Łódź — Łomnica.
Wrońska Marja, Nieśwież — Dom zdrowia naucz.
Wrona ks. Franciszek, Warzyce — Cz. Krzyż.
Wolańska J., Ostróg — Krupówki za wodą, Żeglin.
Wojewódzki Marjan, Kraków — Pyszna.
Wójcikowa Janina, Równe — Cz. Krzyż.
Wodnicki Piotr, Gdynia — Sanato.
Wodziczko Adam, Poznań — Wojciechowo.
Wojtowicz J., Praga — Warszawianka.
Wróblewski Mieczysław, Król. Huta — Oaza.
Włoczewska Marja, Borzewo — Paryżanka.
Wroczyński Jan, Warszawa — Jaśka, Ogrodowa.
Wodnicki Dr Józef, Kraków — Sanato.
Zarod Tadeusz, Kielce — Świetlana.
Zawadzka Adela, Wilno — Borek.
Zakrzewski Stanisław, Warszawa — Radowid.
Zakrzewska Helena, Kraków — Radowid.
Zajączkowska Józefa, Warszawa — Jadwiniówka.
Zawadzki Bolesław, Warszawa — Radowid.
Zabystrzan Paweł, Katowice — Szałas.
Zawilska Marja, Lwów — Wołodyjówka.
Zaboklicki Jan, Katowice — Sanato.
Zaboklicka Iza, Warszawa — Sanato.
Zaręba Łucja, Wilno — Kasprusie, Pęksa.
Zwonasz Wilhelm, Przemyśl — Cz. Krzyż.
Zimmerman Aurelja, Mielec — Grunwald.
Żmijewski Czesław, Mińsk Maz. — San. Dłuskich.
Żabnówna Kinga, Łachów — Dom Zdrowia naucz.
Żebrowska Marja, Wilno — Polanka.
Żółkówna Anna, Warszawa — Strzecha.
Żabianka Rozalja, Kargów — Krupówki 17.
Żurek Jan, Kraków — Pod Lipami.

Księga

pochwał, zażaleń, życzeń, życzeń, wniosków i zapytań.

Znaczenie księgi zaopatrzonej powyższym tytułem, tłómaczy się samo przez się.

Powinnaby ona się znajdować w każdej instytucji, służącej celom publicznym i społecznym, nie wyłączając Sejmu, Senatu i wszelkich urzędów państwowych i samorządowych.

Prasa nie jest niczem innem, jak wielką zbiorową księgą tego rodzaju, z dodatkiem jeszcze kilku ważnych działów.

Pragnąc być wyrazem zdrowej i trzeźwej opinji publicznej, podejmujemy się chętnie prowadzenia takiej księgi na łamach naszego pisma.

Pisemne uznania, życzenia i t. d. należy nadsyłać w zamkniętych kopertach pod adresem redakcji z podaniem dokładnego adresu, nazwiska i imienia autora.

Wszelkie uznanie dodaje otuchy i energji do pracy na przyszłość.

Zwracamy się do Zwierzchności gminnej i T. K. U w Zakopanem z prośbą o nadesłanie nam krótkiego zestawienia przeglądowego i porównawczego z przeszłością, przynajmniej najważniejszych faktów świadczących o postępie naszego uzdrowiska w pierwszem ćwierćwieczu bieżącego stulecia, oraz ulepszeń w toku bieżących. **Redakcja.**

Umieszczamy pierwszą kartkę, skierowaną do „Biura Komisji Uzdrowiskowej".

Skorowidz.

Adwokaci:

Dr. Bartmański Władysław, ul. Krupówki.

Dr. Józef Bulanda, adwokat i obrońca w sprawach karnych i wojskowych, Ogrodowa, willa „Jaśka".

Dr. Diehl Józef, ul. Sienkiewicza, willa „Chochlik".

Droguerje:

Emil Clossmann, Krupówki 43.

Stanisław Ossowski, ul. Krupówki, hotel „Centralny".

Fotograficzne zakłady.

„Stefa" H. Schabenbeck — ul. Krupówki, vis a vis St. Karpowicza.

Fryzjerzy:

Boni Stanisław, ul. Kościuszki, „Perełka".

Jubilerzy i zegarmistrze:

Antoni Kresopolski, ul. Krupówki 65.

M. Batko — ul. Krupówki, „Bazar Polski". Tamże szkła optyczne.

Tekstyle. Konfekcja.

Antoni Krzyżak, ul. Krupówki, narożnik ul. Na rynek.

Maksymiljan Skibiński, ul. Krupówki 20.

Kamil Tomaszewski, ul. Krupówki 39.

Księgarnie:

Gebethner i Wolff, Krupówki obok poczty.

Księgarnia Nowa, ul. Krupówki 51.

L. Zwoliński — ul. Krupówki 37, vis a vis hotelu „Morskie Oko" oraz wypożyczalnia książek.

Kefir.

Marjan Dorobczyński, ul. Krupówki 71, dom St. Wojciechowskiego.

Notarjusz:

Dr. Stefan Góra, Krupówki nad księgarnią Zwolińskiego.

Pamiątki z Zakopanego i Galanterja:

Bohusz-Zończyk — (Sklep Polski), ul. Krupówki, obok księgarni Gebethnera.

J. T. J. Komendziński, ul. Krupówki, obok księgarni Zwolińskiego.

Kiosk „Rozwoju", ul. Krupówki, vis a vis Karpowicza.

„Pocztówka", kiosk, ul. Kościuszki, róg ul. Sienkiewicza.

Pensjonaty.

„Cieślówka" (Helena Urbańska), ul. Zamojskiego.
„Łada", ul. Chałubińskiego.
„Konradówka", ul. Sienkiewicza.
„Pod Matką Boską", ul. Ogrodowa.
„Sanato", ul. Jagiellońska.
„Szałas", Kasprusie.
„Warszawianka", ul. Jagiellońska.
„Żychoniówka", ul. Sienkiewicza.

Przybory sportowe i turystyczne:

Bracia Schiele, fabryka nart, saneczek i t. p. ul. Kasprusie.

Sprzedaż i kupno:

„Panta", Biuro sprzedaży domów, parcel i t. p., ul. Krupówki, obok „Komispolu", tel. 76.

Wydawca: **Maksymiljan Skibiński.** — Redaktor naczelny i odpowiedzialny: M. Skibiński. — Drukarnia „Głosu Narodu" pod zarz. Rom. Ferka w Krakowie.